

Vänstern

Vetlanda-Sävsjö

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | NOVEMBER/DECEMBER 2021

Klimatet kan inte vänta!

Vi kan och måste öka takten på klimatomställningen.

Nu skärper vi miljö- och klimatpolitiken!

Möt Jens Holm & Elin Segerlind, Vänsterpartiets klimat- och miljöpolitiska talespersoner

Sid 3

Upp till kamp!

Klimatrörelserna höjer rösten

Sid 4-5

Tillsammans fixar vi det

Allt det vi **vill** göra kan vi göra. Men bara tillsammans. Klimatomställningen kräver att våra politiker fattar beslut som är bra för klimatet, oss själva och framtida generationer.

Vi kan gynna det som bygger upp och skapar ett samhälle för alla: ett Sverige med arbetstidsförkortning, ett Sverige som satsar på en klimatsmart industri, ett Sverige där välfärden och omsorgen om varandra går före kortsiktiga vinstintressen.

Genom de stegen var och en kan ta bidrar vi alla. Men det är först när samhället storsatsar på klimatomställningen med massiva investeringar som vi når hela vägen fram.

Vi vill flytta godstransporterna från väg till järnväg och vatten. Klimatinvestera för framtiden och ställa om industrin till samhällsnyttig och grön produktion. Lagstifta bort det som förstör klimatet och skipa klimatskadliga subventioner.

Låt oss klimatsäkra våra städer genom att renovera miljonprogrammet, bygga tiotusentals nya klimatsmarta hyresrätter och skapa städer där människor får ta plats. Städer med utbyggd kollektivtrafik som gör att bilen kan lämnas hemma och bara användas när den behövs.

Ingen tid att vänta. Låt oss kavla upp ärmarna och fixa det här.

FOTO: LEO AHMED

Grön omställning

Framtiden kan inte överlåtas till marknadskrafternas godtycke och vinstmaximering. Ska vi minska storbolagens makt krävs det klimatinvesteringar för framtiden och regleringar som lagstiftar bort det som förstör klimatet.

SID 3

Vårt ansvar

Idag inser fler och fler att marknaden inte löser klimatkrisen. Det som behövs är politiska beslut. Alternativen till fossil energi är idag fullt utvecklade och till och med billigare än kol och olja. Det är vårt ansvar att genomföra omställningen.

SID 3

Vuxenstrejk

Klimatet är en ödesfråga. Det är dags för oss vuxna att följa de ungas exempel och strejka för klimatet som Fridays for Future föreslår. När fackföreningsrörelsen tar sitt ansvar för klimatet och utmanar kapitalet finns möjligheten att vinna.

SID 4-5

FRÅGA 4

Vilken är den viktigaste klimatfrågan tycker du?

– **Klimatkrisen** kräver klimaträttvisa och ekonomiska systemförändringar. Det globala nord måste ta ansvar för den kolonialism och exploatering vi orsakat de människor och områden som nu är mest påverkade av klimatförändringarna.

Maria Mattis Nilsson, Fridays for Future

– **På lokal nivå** är det samhällsbyggnad och infrastrukturella lösningar. Vi måste komma bort från bilberoendet, det ska byggas bort och kombineras med kraftigt utökad och förbättrad kollektivtrafik som är gratis.

Linda Sjögren, Vänsterpartiet

– **Hur vi får ner** CO₂-utsläppen är centralt. Det gäller att hitta hur vi kan ta de stora kliven. Några industrier har gått i bräsch och sett de framtida behoven, men fler företag behöver ställa om nu.

Per-Olof Sandberg Flygare, Scania

– **För att klara** klimatkrisen behöver vi även ha fungerande ekosystem med en stark biologisk mångfald, med hållbart skogsbruk, jordbruk och levande hav. Vi behöver i alla beslut värdera naturen högre.

Elin Segerlind, Vänsterpartiet

Hej Jessica, vem är du?

– Jag bor i Kvillefors och arbetar på NorDan. Där har jag arbetat i trettio år. Är intresserad av samhällsutvecklingen och djur, framförallt hästar.

Du sitter i Vetlanda kommunfullmäktige, hur är det?

– Som ny i församlingen blir jag lite förvånad över det höga tonläget, särskilt från vissa ledamöter. Risken är då att andra ledamöter avstår från att begära ordet för att inte förlänga mötet i onödan. Många känner obehag eftersom det tyvärr kan bli personpöpp.

– Så det finns mycket att arbeta med när det gäller miljön i fullmäktige så att det blir ett bra debattklimat för att alla ska kunna företräda sina väljare på ett bra sätt. I fullmäktige företräder man ju sina väljare.

Några speciella frågor Vänsterpartiet har drivit under de senaste åren i kommunen?

– Senast lämnade vi in en motion om "visselblåsare" där vi föreslog att det ska inrättas en sådan funktion där alla kan ta upp oegentligheter i kommunen och ändå vara anonym och skyddad.

– Vi har märkt att det finns behov. Det har framförts i lokaltidningen bland annat att det finns kommunanställda som inte mår så bra på sina jobb. Det är viktigt att komma till rätta med de problemen, det är kommunens ansvar som arbetsgivare.

Vad kan du göra lokalt i miljöarbetet?

– Ett exempel är att när kommunen bygger nytt så bör det installeras solceller på taken så att husen så långt möjligt blir självförsörjande på el. Det är en viktig framtidsfråga.

Kommunalpolitik anses ibland vara mer personfixerad – finns det ideologi i kommunens arbete?

– Ibland kan man undra det men vi i Vänsterpartiet vill ha en kommun som är mer jämställd och mer jämlik och där alla får plats.

Vetlanda om trettio år – hur vill du att det ska vara?

– Jag önskar att Vetlanda då ligger långt framme i miljöfrågor där vi också har bra barnomsorg och en äldreomsorg utan vinstintresse. Vi kommer ju ihåg vad som hände i Pauliström i äldreomsorgen med dålig arbetsmiljö, underbemanning med mera, medan vårdföretaget gjorde en rejäl vinst. Sådant ska inte kunna hända. Skattepengarna ska användas på ett bra sätt – privata företag ska inte plocka ut vinster medan brukarna blir lidande.

Du är givetvis aktiv i den lokala partiföreningen också – vad gör ni i den?

– Mycket kretsar runt kommunpolitik även om vi vill arbeta bredare. Vi måste diskutera rikspolitiska frågor och även internationella frågor för att skaffa oss kunskap och arbeta utåtriktat i den lokala miljön för vårt partis idéer. När det gäller kommunpolitik diskuterar vi och lägger fram förslag till motioner, interpellationer mm i kommunfullmäktige. Arbetet i olika nämnder och utskott är också viktigt för att till exempel bevaka omsorgs- och utbildningsfrågor.

– Klimatarbetet är också viktigt – vi måste påminna om den katastrof vi verkar vara på väg mot. Miljöåtgärder måste vidtas lokalt. Alla har ett ansvar att göra något.

Hur ska man göra för att bli politiskt aktiv?

– Det är inte så svårt, man kan anmäla sig som medlem och kontakta oss via hemsidan Vansterpartiet.se. Alla är välkomna till oss. Vi är kanske inte lika föreningsvana som de var förr men det är inte och ska inte vara alltför komplicerat att vara politiskt aktiv.

– Vårt demokratiska system förutsätter att det är vanliga människor som är aktiva inom politiken, lägger förslag, bidrar till utvecklingen och så vidare. Vetlandas kommuninvånare får det fullmäktige man förtjänar och just nu kan man undra om kvalitén i detta fullmäktige verkligen motsvarar hur folk uppträder mot varandra här?

Offentligt möte i Vetlanda

För allas trygghet i den generella välfärden – det vill Vänsterpartiet i regionen.

Medverkande är Mikael Ekvall (V), regionråd. På plats är också lokala företrädare för Vänsterpartiet i Vetlanda.

Plats: Hörsalen (biblioteket)

Datum: Torsdagen 9/12

Tid: kl.18.00

100 miljarder

Vi vill ha en grön statlig investeringsbank med minst 100 miljarder i kapital. Banken ska låna ut pengar för klimatinvesteringar till mycket låg ränta så att näringsliv och offentlig sektor snabbt och effektivt kan ställa om sina verksamheter.

Klimatet kan inte vänta!

Nu skärper vi miljö- och klimatpolitiken!

I FN:s klimatpanels nya rapport var slutsatsen tydlig – det går för långsamt. ”Slutsatsen blir att vi måste öka omställningstakten”, säger Jens Holm, Vänsterpartiets klimatpolitiska talesperson, och Elin Segerlind, miljöpolitisk talesperson.

– **Det görs för lite** och slutsatsen från FN:s senaste klimatrappport är att vi måste öka omställningstakten, menar Elin Segerlind.

I sina nya klimatmotioner ställer Vänsterpartiet krav på både hållbar och socialt rättvis omställning. Jens Holm menar att en rättvis omställning i praktiken betyder att de som påverkar klimatet mest också måste ta det största ansvaret i klimatomställningen.

– Vi vet att den rikaste tiondelen i världen står för nästan hälften av världens utsläpp och även i Sverige står den rikaste tiondelen för oproportionerligt stora utsläpp. Därför formulerar vi förslag som bygger på att de rikaste måste gå före och minska mest, säger Jens Holm.

Elin Segerlind

Vi vill skapa förändring med start i dag. Våra motioner har som mål att pressa på Sverige och ta större kliv i omställningen redan idag.

Vänsterpartiet ställer nu hårda klimatkrav i sina tre nya klimatmotioner. Vad är det gemensamma temat i dessa?

– Det är kraftfulla åtgärder nu direkt, säger Elin Segerlind. Vi har också med åtgärder i dem som också är framåtsyftande men vi vill skapa förändring med

start i dag. De här motionerna har som mål att pressa på Sverige och ta större kliv i omställningen redan idag.

Som svar på FN-rapporten i augusti om klimatkrisen skärper nu Vänsterpartiet sina klimatmål. Till exempel flyttas Vänsterpartiets nollutsläppsmål av skadliga växthusgaser fram från 2040 till 2035. Idag har Sverige målet att nå nollutsläpp år 2045.

Vänsterpartiets skuggbudget består av ett batteri av miljö- och klimatreformer. Vilka reformer kan lyftas fram som extra viktiga?

– Alla dessa frågor hänger egentligen ihop, det är ett samhälle som är riggat kring kortsiktig vinst för ett fåtal, säger Jens Holm.

När det kommer till miljöpolitiken lyfter Elin Segerlind skogen som extra viktig. Hon varnar för att vi lätt glömmer bort dimensionen biologisk mångfald och artkrisen som en del av klimatkrisen:

– Vi ska bruka våra skogar och vi ska bruka dem hållbart. Samtidigt behöver vi skydda våra skogar för att behålla en bra kolsänka och ge en bra livsmiljö för våra arter, säger Elin Segerlind. Målet är att skydda den lilla andel gammelskog som finns kvar och främja kalhyggesfritt skogsbruk.

I klimatpolitiken är målet tydligt, minska storbolagens grepp över planeten och öka den demokratiska styrningen. Enligt Jens Holm krävs det två saker

”Alla dessa frågor hänger ihop – det är ett samhälle som är riggat kring kortsiktig vinst”

Jens Holm, klimatpolitisk talesperson för Vänsterpartiet

Jens Holm

Det krävs två saker för att minska storbolagens makt: Klimatinvesteringar för framtiden och regleringar som lagstiftar bort det som förstör och hotar klimatet.

för att göra det: klimatinvesteringar för framtiden och regleringar som lagstiftar bort det som förstör och hotar klimatet:

– När vi säger reglera så vill vi som ett exempel förbjuda nybilsförsäljningen av diesel och bensinbilar senast 2025 och vi vill ha en ”Lex Preem” där nya företags utsläpp som etableras ska provas utifrån klimatmålen, säger Jens Holm.

Det andra som behövs är kraftfulla investeringar:

– Det är dags att investera i kollektivtrafik och järnväg och bygga om våra städer kring människors behov med stora grönområden. Vi vill även ha en grön statlig investeringsbank på 100 miljarder kronor som kan ge förmånliga lån till både det offentliga och privata att kunna göra gröna investeringar, säger Jens Holm.

Text: Peter Hang
Foto: Leo Ahmed

KRÖNIKA

Idén kom från Kalifornien

Det såg ut att gå åt skogen. Året var 1991 och det var val. Inte bara skulle Sverige frivilligt välja Carl Bildt till sin ledare, allt som var vänster ansågs ute och fruktansvärt gammalt. Vänstern slog inte bara huvudet mot en kompakt vägg av liberalism – vi mötte noll förståelse för att vi vågade nämna klimathotet (som då kallades ”växthuseffekten”).

Trots att FN sedan 1987 hade utmålade detta som en fråga om liv och död fanns inga riktiga alternativ och en otroligt stark oljeindustri. Därför hände ingenting och de flesta sa ”jaja”, nu pratar vi om att skatterna är för höga. I bästa fall hade liberalerna en tung idé om hur vi skulle rädda klimatet, nämligen att marknaden skulle lösa frågan. Idén kom från Kalifornien.

Jag vet, allt detta låter som ett skämt, men 2021 – vad har egentligen hänt? Klimatet är nu ännu mer akut hotat, men alla rullar på som vanligt. Jo, någonting har hänt. För det första vet i stort sett alla idag att klimatet är en ödesfråga. Vi behöver inte upplysa folk om hotet – vad de väntar på är politisk action. För det andra är alternativet till fossil energi idag fullt utvecklade, och till och med billigare än kol och olja. För det tredje hämtar vi inte vårt samhälles centrala idéer från marknadsliberala filosofer i Kalifornien, bland annat för att Kaliforniens alla skogar snart brunnit ner.

Det är vårt ansvar att genomföra omställningen, att inte bara prata, utan göra. De andra har haft 30 år på sig.

Aron Etzler
partisekreterare
Vänsterpartiet

Upp till kamp mot kollapsen!

Dags för en vuxenstrejk mot den globala uppvärmningen? Eller grön revolt i byarna? Vi har talat med några av de rörelser som driver på.

Texter: Per Längby

- Sätt större tryck!

Så vad bör göras?

– Ett svar är att vi måste sätta ett oerhört starkt tryck på beslutsfattarna, säger Samuel Jarrick på Extinction Rebellion.

● – Utsläppen av koldioxid har fortsatt att öka. Allt fler ser en förestående klimatkollaps i närtid. Men få är beredda att ändra livsstil, och politiken ger sken av att det finns förhandlingsutrymme.

– På senare tid har den berättelsen kommit lite i gungning, medger Jarrick.

Samuel Jarrick, Extinction Rebellion

Samtidigt ersätts inte idén om ständig tillväxt av mindre populära åtgärder trots att det är så bråttom.

Medborgarråd

Extinction Rebellion förordar bland annat en praktiserande demokrati med medborgarråd. Med utgångspunkt från vetenskapen kan dessa lägga förslag på åtgärder som man enats om. Inför och under aktioner tar man gemensamma beslut, grupp för grupp, tills alla är eniga om vägen framåt.

– Personligen är jag för breda koalitioner där även arbetsplatser blir indragna i arbetet, säger Samuel Jarrick. Hittills har facken varit alltför sen på bollen. Varför inte en vuxenstrejk, som Fridays for Future föreslår?

Strejkvapnet

Genom historien har strejkvapnet använts för att få större andel av en växande kaka. I klimatkrisens spår känns det som att kakan snarare krymper.

– De som konsumerar mest måste förstås minska mest. Det är också de som gör de största klimatavtrycken. För oss andra handlar det om vilket samhälle vi vill ha; om staden, fritiden och att frigöra utrymmen.

– Hellre det, säger Samuel Jarrick, än att naturen själv fixar katastrofen medan vi passivt tittar på.

- Stoppa utvinning av fossiler!

Kommuner vägrar vindkraft och det letas efter olja i Arktis. För Ellie Cijvat i Jordens vänner är det upp-och-ned-vända världen.

● – Det finns inget viktigare än att stoppa uttaget av fossila bränslen, säger Ellie. Hon tycker sig se små tecken på en omsvängning i klimatdebatten.

– Allt fler länder sätter upp klimatmål, även om de ännu inte är tillräckligt skarpa. Det gäller även den svenska energiöverenskommelsen.

Snabbare

Enligt denna ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser 2045.

– Det är för sent. Vi måste minska förbränningen mycket snabbare även om det är en jätteutmaning för välfärden, hävdar hon.

En av många åtgärder är att minska energiåtgången. Andra länder och städer visar vägen medan svenska kommuner bromsar.

Gröna tak

– I Frankrike kräver staten att alla nya tak ska förses med grönska eller sol-

Ellie Cijvat, Jordens vänner

celler. I städer som Paris och i mitt hemland Nederländerna satsar man på cykelleder och trädplanteringar med otroliga resultat, berättar Ellie Cijvat.

Den svenska kommunens ställning är stark, och kan bromsa nödvändiga klimatsatsningar. Vår egen bekvämlighet hindrar förändrat beteende. Därför behövs det både morot och piska, menar Cijvat.

– Vi måste både minska bilåkandet och underlätta för kollektivt resande. Allt fler ser det. I dag har hemester kanske blivit ett alternativ till att flyga till Thailand?

- Bygg ett robust samhälle!

En ny grön våg?

Under hotet av en annalkande klimatkollaps väljer allt fler att bosätta sig i små byar på landet. En av dem är David Jonstad, journalist, författare och månskensbonde i Stora Skedvi i Dalarna.

I höst kommer han ut med boken Meningen med landet – Min väg till ett jordat liv.

David Jonstad, journalist och författare

Vilken enskild fråga är mest akut?

● – Resiliens. Vi behöver bygga ett robust samhälle som inte faller omkull när det blåser upp till storm. Klimatförändringarna är inte längre ett hot, de är ett faktum som kommer innebära mer och värre extremväder. Främja exempelvis ett mer småskaligt, diversifierat och lokalt förankrat jordbruk som kan öka självförsörjningsgraden. Det kommer vara betydligt mer värdefullt än laddstolpar.

Hur klarar vi en omställning på lång sikt?

– En omställning till ett samhälle där vi kan leva goda liv inom planetens gränser, vilket innebär ett samhälle som inte är

beroende av massiv användning av energi och andra resurser. På sikt går det inte att förhandla om detta, vi kommer att behöva anpassa oss, men ju tidigare vi påbörjar omställningen desto lättare går det.

Vilka är de största hindren för en klimatomställning?

– Att vi är så fast i framgångssagan – berättelsen om hur vår industriella civilisation befinner sig på en evigt uppåtgående kurva. Först när vi inser att jakten på ständig tillväxt både får oss själva och planeten att må dåligt är det möjligt att genomföra omställningen till ett verkligt hållbart samhälle.

Omställning kräver tryck underifrån

Genom stormar, översvämningar och skogsbränder blir klimatkrisen synlig. – Men kapitalet är blint. Om vi vill ha en förändring så måste vi sätta makt bakom orden, nu som alltid.

FOTO: ANNA BOKSTRÖM

● Det säger Lars Henriksson, Volvoarbetare och klimataktivist. Jobbet och miljöintresset har gått hand i hand sedan 70-talet. Han har aldrig trott att kapitalägarna godvilligt skulle vara beredda att ge upp något av sitt.

– För aktieägaren går alltid omsättningen i företaget före all annan hänsyn. Om vi inte hade mobiliserat mot kapitalet hade vi inte haft åtta timmars arbetsdag, allmän rösträtt eller fackliga organisationer.

Strejk för klimatet

Skulle man kunna gå i strejk för att rädda klimatet?

– Frågar man facket så säger det att "sånt sysslar vi inte med". I stället förlitar man sig på olika tekniklösningar. Men vi kan utmana facket! säger Henriksson.

Det är bara massmobilisering mot kapitalet som kan rädda klimatet, anser Lars Henriksson.

Främst måste dock motståndet växa fram underifrån, hävdar han.

– Vi har abdikerat från att kontrollera produktionen och att skapa det goda arbetet.

Fabriken är som en maskin som kan skapa såväl nyttigheter som skräp; mänskliga värden för alla före profit till ett fåtal; järnvägsvagnar i stället för bilar; klimatsmarta produkter hellre än subventioner till bilindustrin.

Gemensamma insatser

– Varje litet steg vi tar har betydelse och stärker vårt kollektiva självmedvetande,

på den egna arbetsplatsen och i politiken, säger Lars Henriksson. Det kan vi göra i vissheten att det samhälle vi lever i är frukten av gemensamma insatser som borde gynna det stora flertalet, men så ser det inte ut i dag.

– En överväldigande opinion ser klimathotet. Nu måste denna ta steget fullt ut och ta kamp mot klimatets värste fiende, det ansiktslösa kapitalet och dess försvarare, menar Lars Henriksson.

Lägg ansvaret där det hör hemma!

Ska den ensamstående mamman skämmas för att hon inte köper den dyrare, ekologiska biffen? Nej, lägg ansvaret högre upp!

● Det menar Misse Wester, psykolog och professor vid avdelningen för risk och säkerhet vid Lunds tekniska högskola, LTH.

– Biffen-bostaden-bilen har blivit ett mantra. Egentligen borde vi studera företagsledarna med samma entusiasm. Hur tänker de?

Enligt det Nobelprisbelönade begreppet "nudging" går det att manipulera den enskilde medborgaren att göra rätt val. Kanske är det viktigare att förstå varför man väljer att flyga, trots att resan bidrar till att förstöra klimatet?

Räkna baklänges! säger Misse Wester. Vem står för de största utsläppen?

Fridays for Future vid stadshuset i Malmö

FOTO: ANNA BOKSTRÖM

Inrotad vana

– Vi vet ju att det tar lång tid att ändra en inrotad vana, säger Misse Wester.

Och ovanor kan man ju alltid moralisera över. Till vilken nytta?

– Det känns förmodligen lite väl avlägset att din källare dränks i vatten om tjugo år på grund av vardagsbeslut som du tar i dag, tror Wester. Kanske är det någon annan som måste ta de beslut som krävs för att detta inte ska hända?

I stället förväntas enskilda konsumenter ta det fulla ansvaret för klimatomställningen genom att var för sig skaffa elbil, montera solpaneler och tugga vegetariskt.

Hela fordonsflottan

– Men vi vet från beräkningar i USA att om alla hushåll ställer om skulle det minska klimatutsläppen med endast sju procent. Jämför det med att en VD vågar ersätta hela koncernens fordonsflotta med elbilar! framhåller Misse Wester.

Hon anser att samhället viker sig för marknaden, som om vore den oberörbar.

– Men det är bara att räkna baklänges. Var sker de största utsläppen?

KRÖNIKA

Kan pandemin skapa klimathopp?

Äntligen börjar vi se slutet på nästan två års pandemi och restriktioner. Kanske har vi lärt oss något viktigt och hoppfullt? Vi kan ställa om. Samhället har fortfarande politiska muskler. Vi har inte bara sett restriktioner utan också en stark krismedvetenhet, snabba lagstiftningsprojekt och stora investeringar. Och inte minst en bred förståelse och vilja att ställa upp och vara solidariska för det gemensammas bästa.

Klimatkrisen är en pandemi i jätteformat som kan slå mot allt vi tar för givet. Hela den mänskliga civilisationen riskerar att möbleras om till oigenkännlighet. Vi behöver agera vare sig vi vill eller inte.

En folkmajoritet inser detta och känner en stor oro för klimatförändringarna. Inte minst den unga generation som riskerar att arva en trasig värld. Många är beredda på förändring men väntar på handlingskraft och misstror politiken. De muskler som spändes under pandemin behövs nu tusenfalt i klimatfrågan. Låt inga politiker komma undan detta och fastna i gamla käpphästar. Kräv att de höjer blicken och för ner klimatpolitiken från abstrakta mål till konkreta beslut. Det räcker inte med klimatmål utan att binda sig till motsvarande utsläppsminskningar. Det räcker inte heller med löften om minskade utsläpp som inte konkretiseras i mätbara åtgärder. Framför allt duger det inte att politiken retirerar och lämnar till marknaden eller enskilda människor att lösa krisen.

Lina Hjorth

Hej Stefan, vem är du?

Stefan Furst (V), Stockaryd

● – Jag bor i Stockaryd med min fru, har barn som är utflugna och har även barnbarn. Tycker mycket om djur och natur samt fiskar en del.

Hur är det att vara lokalpolitiker i Sävsjö?

– Att vara med och påverka i den närmiljö där man lever är roligt. Det ger mycket att vara förtroendevald, man får en bättre kunskap om sin lokala omgivning. Och så lär man sig att prata inför folk och att vara social. Att skriva och tänka på samhällsfrågor i ett större perspektiv.

Några speciella frågor ni har drivit under de senaste åren i kommunen?

– Eftersom vi inte sitter i några nämnder i kommunen får vi hålla ögon och öron öppna om vad som är viktigt för kommuninvånarna. Vi har lagt flera motioner, bland annat om att FN:s barnkonvention skall tas i beaktande i de olika nämndernas arbete. Vi har också motionerat om att kommunen ska prova sex timmars arbetsdag för att skapa högre kvalitet i äldreomsorgen.

– Vi fick igenom ett förslag om säkrare skolväg i Stockaryd. En motion har också lagts om att inventera gamla läckande soptippar och det håller kommunen på med att undersöka.

– Senaste motionen vi lämnade in handlar om att uppmuntra semestervikarier i kommunen – en personalvårdsfråga. Vikarierna kan ibland uppleva att de bara får sin lön och sedan får de gå. Men det är viktigt att de känner att kommunen är en bra arbetsgivare så att de vill komma tillbaka. En liten gåva som biljetter till bio eller bad eller något annat passande vore bra att ge som uppskattning.

” Vi vill skapa förändring med start i dag. Våra motioner har som mål att pressa på Sverige och ta större kliv i omställningen redan idag.

Vad kan man göra lokalt vad gäller miljö?

– Förutom problemet med gamla soptippar som man inte vet vad de innehåller så har vi föreslagit att det ska serveras mer ekologisk mat i serveringarna i kommunen.

Kommunalpolitik anses ibland vara mer personrelaterade – finns det ideologi i kommunens arbete?

– Det finns ideologi till viss del, som till exempel det här med införandet av sex timmars arbetsdag. Det går att hitta lite grann ibland.

Förr talade man om folkrörelse-Sverige och många var politiskt medvetna exempelvis under 1960- och 1970-talen – men varför är så få aktiva politiskt idag tror du?

– Alla föreningar har tappat medlemmar sedan internets intåg i våra liv. När TV:n kom på 1950-60-talen drabbades också föreningslivet.

– Mer aktivt familjeliv, arbetspendling, fler fritidsintressen har tagit hårt på de politiska föreningarna. Det är beklagligt då demokratin bygger på aktiva människor – vi vill inte ha elitstyre i samhället. Barnfamiljer, pensionärer, dagispersonal, företagare, sportutövare – alla måste framföra sin åsikt och höras kring hur vår kommun ska utvecklas och vilken samhällsservice som ska finnas.

Du är givetvis aktiv i den lokala partiföreningen också – vad gör ni där?

– Det är mest kommunpolitik, sedan är det ju roligt om man kan få in andra frågor också. Men eftersom vi har fullt upp med vad som händer i kommunen är vi ofta dåliga på det. Det är svårt att hinna med något mer. Vi måste försöka få in rikspolitiska och internationella frågor i kommunpolitiken, för att skaffa oss kunskap och arbeta utåtriktat i den lokala miljön för vårt partis idéer.

– När det gäller kommunpolitik diskuterar vi och lägger fram förslag till motioner, interpellationer mm i kommunfullmäktige, arbetet i olika nämnder och utskott är också viktigt för att bevaka omsorgs- och utbildningsfrågor bland annat.

– Klimatarbetet är också viktigt – vi måste påminna om den katastrof vi verkar vara på väg mot. Miljöåtgärder måste vidtas lokalt. Alla har ett ansvar att göra något.

Hur ska man göra för att bli politiskt aktiv?

Det är inte så svårt som många verkar tro. Man kan anmäla sig som medlem och gå på ett första möte. Oss i Vänsterpartiet i Sävsjö når man enklast på e-post savsjo@vansterpartiet.se

– Vi i Vänsterpartiet här i Sävsjö står inför ett generationsskifte. Mer hade vi kunnat göra vad gäller sociala medier för att nå ungdomar. Vi behöver få in yngre personer i kommunpolitiken – men ställer någon upp?

– Vårt samhälle får de politiker vi förtjänar – engagerar sig inte de vanliga invånarna i kommunpolitiken så lämnar vi över till några få och skapar en maktkoncentration som inte är hälsosam för demokratin.

Lättare att göra rätt

Det ska alltid vara billigare att ta det klimatvänliga alternativet, exempelvis att ta tåget istället för att flyga. Vänsterpartiet vill införa en träffsäker vägsplitageavgift för tunga

lastbilar och progressiv flygskatt. Inkomsterna från dessa skatter ska gå till investeringar för billigare och bättre miljövänliga resor och transporter.

Bra tänder ska inte vara en klassfråga – inför högkostnadsskydd nu!

Hej Elisabeth – vem är du?

– Jag bor i Huskvarna med make, har barn och barnbarn. Arbetar som utredare inom statlig myndighet där jag är förtroendevald i fackförbundet ST. Förutom regionfullmäktigeuppdraget så är jag ledamot i regionens nämnd för folkhälsa och sjukvård.

Du har bland annat arbetat inom tandvården och det är tydligen en prioriterad fråga för dig?

– Absolut. En tandvård för alla ligger mig varmt om hjärtat. Bra tänder ska inte vara en klassfråga, det borde vara självklart i modernt samhälle. Varför ska munnen inte tillhöra kroppen i vår hälso- och sjukvårdsförsäkringar? Smärta i käkleden kan ibland klassificeras som hälso- och sjukvård, men ibland anses det tillhöra tandvård. För en patient är det stor skillnad vad man får betala om det tillhör det första eller det andra vårdområdet. Sedan har vi det gigantiska problemet att en del inte har råd att gå till tandläkaren för vård – så får det inte vara i Sverige idag!

Hur tycker du att tandvården ska fungera då?

– Om behovsprincipen ska kunna genomföras – det vill säga alla ska ha råd att få tandvård så måste den precis som hälso- och sjukvården ha fasta och låga patientavgifter. Munhälsan ska jämsställas med övrig fysisk och psykisk hälsa.

Blir inte det dyrt?

– Det är väl värt att få en god tandhälsa för alla. Den statliga tandvårdsutredningen har tagit fram uppgifter över vad ett högkostnadsskydd i nivå med övrig hälso- och sjukvård skulle kosta – mellan 6 och 7 miljarder kronor per år. Det kan jämföras med att statens kostnad för reparation-, ombyggnad och tillbyggnadsavdraget blev nära 11 miljarder kronor 2020 och att rengöring, underhåll och tvättavdraget kostade staten 5,4 miljarder kronor 2019. Ränteavdraget (räntereduktion genom att dra av kapitalförluster från skatten) kostar statens kassa cirka

Elisabeth Töre
Regionfullmäktigeledamot (V)

20 miljarder kronor per år samtidigt som det bidrar till prisstegringar på bostadsmarknaden. Eller för att jämföra med en avskaffad statsinkomst – 1 januari 2020 slopades värnskatten, alltså den femprocentiga statliga inkomstskatt som togs ut på inkomster för den som 2019 hade en årsinkomst på mer än 703 000 kronor, alltså 61 000 kronor i månaden. Den värnskatten gav omkring 5 miljarder kronor årligen till staten – nästan hela summan som en tandvårdsreform skulle kosta.

Finns det politiska möjligheter att få till en tandvårdsreform tror du?

– Ja, socialdemokratiska regionpolitiker har föreslagit det i debattartiklar – men är det bara valfläsk? Varför har vi inte sett Socialdemokraterna agera i frågan i regeringsställning sedan 2014? Den statliga tandvårdsutredningen har ju inte föreslagit någon tydlig reform. Nåväl, Vänsterpartiet bjuder upp till dans och utmanar de andra partierna.

Blir detta en valfråga?

– Det måste i kommande valrörelse vara tydligt för väljarna – vilka partier vill att tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet och vilka partier vill att var och en får ta hand om sin tandhälsa själv bäst den kan? Vi Vänsterpartiet är tydliga med att vi vill ha ett högkostnadsskydd för en bra tandhälsa för alla oavsett storleken på deras plånböcker.

Hallå där!

Erica Gunnarsson Kibowa,
Distriktsordförande i
Vänsterpartiet Jönköpings
län och bor i Skillingaryd.

Vad tänker du på just nu?

Vänsterpartiet vann en stor seger när vi lyckades stoppa införandet av marknadshyror. Nu måste vi arbeta vidare för att alla ska ha rätt till bostad med rimliga hyror. Att ha en bostad är en mänsklig rättighet. Det verkar en del politiska partier ha glömt bort idag.

Någon annan aktuell och viktig politisk fråga?

Pensionen är också en mycket viktig fråga. Vänsterpartiet vill förändra hela systemet så att pensionärer har råd till en god välfärd.

Varför är industrin en prioriterad klimatfråga?

Partiledaren Nooshi Dagostars turné i Sveriges bruksorter är i full gång. Men varför är fossilfritt stål och vätgasanläggningar en viktig del av Vänsterpartiets klimatpolitik? Sandro Scocco, partiets nya chefsekonom har svaret.

Sandro, varför fokus på industrin, varför är det en prioriterad klimatfråga?

– För att klimatomställningen måste gå snabbare. Det är inte det enda fokuset men det är en prioriterad fråga eftersom industrin, tillsammans med transportsektorn, är Sveriges största utsläppare. Stålindustrin står på egen hand för ungefär en tiondel av Sveriges koldioxidutsläpp. Kan vi genomföra en grön omställning i industrisektorn har vi gjort en fantastisk klimatinsats. Trots att en sådan omställning är ett enormt projekt är den nödvändig om vi ska klara

oss kvar här på planeten. Dessutom kan den skapa fler och bättre jobb där de behövs som mest och högre livskvalitet. Men det kräver att staten och vi medborgare investerar, marknaden kommer inte lösa det.

Vad behövs för att nå dit?

– Vi behöver göra det möjligt för industrin att fungera utan fossila bränslen. Då måste vi investera rejält i grön el, både i vår förmåga att producera den men också i hur den ska lagras och sedan fördelas i landet. Vi har möjlighet att producera enorma mängder klimatvänlig el här i landet, genom vattenkraft, vindkraft och restprodukter från skogen. Men både produktion, lagring och elnät

måste byggas ut inför framtiden. Det kommer att behövas speciellt när vi går över till eldrivna bilar. Även om järnväg och kollektivtrafik byggs ut ordentligt så kommer vi att behöva ha kvar en del biltrafik. Det är en övergång som måste göras med stor hänsyn till vilka som har lätt respektive svårt att ställa om, men den måste göras.

”Kan vi genomföra en grön omställning i industrisektorn har vi gjort en fantastisk klimatinsats.”

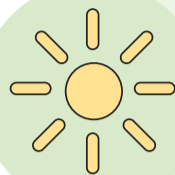
Vänsterpolitik för klimatet

Det är nu vi kan bygga vår framtid!

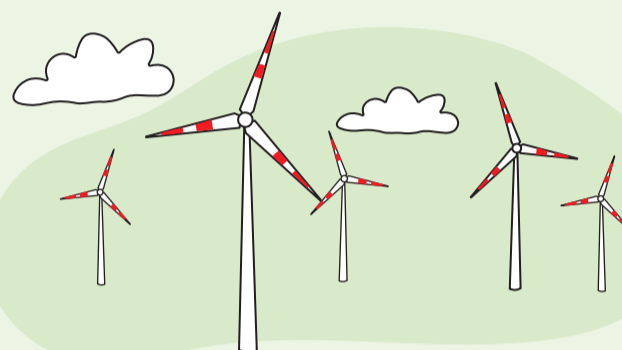
NOLL skadliga investeringar

Alla investerade och spenderade kronor och resurser måste användas rätt – stop till alla skadliga subventioner och driftsstöd. Våra gemensamma pengar som pensionsfonder, kommunernas och statens resurser ska användas för och investeras i hållbar utveckling.

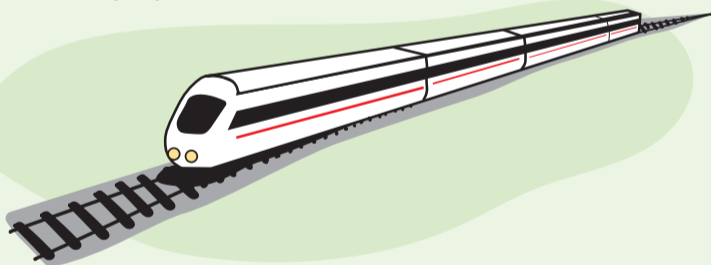
Stoppdatum för fossilberoendet

Kol, olja och fossilgas måste ersättas med förnybar energi senast 2030. Det kräver massiva investeringar av staten. Fossila drivmedel måste ersättas av bland annat eldrift och biogas inom transportsektorn senast 2035.

280 miljarder till nya järnvägar

Du ska kunna bo i hela Sverige, gods-transporter ska flyttas från väg till järnväg. Vi vill se en kraftigt utbyggd järnvägstrafik i hela Sverige. Bygg hela Norrbotten-banan, lägg dubbelspår mellan Gävle och Härnösand, bygg höghastighetsbanor mellan Stockholm, Göteborg och Malmö. Pengarna finns och klimatnödläget gör att vi inte kan vänta.

Bygg hållbara och klimatsmarta städer

Över hela landet måste bostäder renoveras och energieffektiviseras, tiotusentals nya hyresrätter till rimliga hyror byggas och fungerande kollektivtrafik som kan ersätta massbilismen i städerna utvecklas. Det ställer om våra städer och skapar gröna jobb.

100 miljarder i en grön investeringsbank

Industrin måste ställa om. Sverige ska producera samhällsnyttiga varor med riktigt låga eller inga utsläpp som kan exporteras. Framtiden kan inte överlämnas till marknadskrafternas godtycke och vinstmaximering – framtiden kräver en aktiv statlig industripolitik med en investeringsbank som gör det möjligt med en grön omställning.

Omfördela ekonomin: arbetstidsförkortning

Istället för vinstmaximering: en generell förkortad arbetsvecka som gör att vi har tid för liv och umgänge. Istället för allt mer växande privata förmögenheter: satsar på välfärden och offentlig konsumtion som skolor, äldreomsorg, kultur och vården.

